

Waarom papa's zich moeten vermannen

'IK ZIE TE VEEL WATJES VAN VADERS'

Net nu mannen almaar meer assisteren in huishouden en kindercare, dreigt het gevaar dat ze doetjes worden. Volgens de Nederlandse psychologe Irene Zwaan voelen steeds meer vaders zich ontmand.

DOOR ELKE LAHOUSSE, ILLUSTRATIE BART SCHOOFS

Waarom vaders niet moeten moederen' is de ondertitel van een boek geschreven door de Nederlandse psychologe Irene Zwaan. 'Onze maatschappij is door de jaren heen vrouwelijker', zegt ze. 'De typisch mannelijke invulling van het ouderschap wordt daardoor onderschat. Mannen moeten vandaag hun emoties uiten, overleggen, knuffelen en troosten.' Zwaan pleit voor de herwaardering van de vaderrol. Waarom?

Papa's nemen meer risico's, bieden hun kinderen praktische oplossingen bij problemen en verleggen grenzen. Ze leren vechten, dagen uit en hebben gezag, schrijft de auteur.

'Kinderen vinden spelen met papa vaak leuker dan met mama', zegt Zwaan. 'Het spel is ongecontroleerd en stimulerend en er wordt veel gelachen. Terwijl moeders eerder beschermen en de kinderen leren ontspannen, moedigt vader in zijn rol als avonturier en grenzenverlegger de dapperheid van het kind aan.'

Zwaan weet dat ze veralgemeent. Uiteraard zijn er ook avontuurlijke moeders en zorgende vaders. 'De essentie is dat er ruimte moet zijn voor verschillen', zegt ze. 'Het is niet omdat mannen en vrouwen gelijke rechten hebben, dat de vaderrol identiek is aan de moederrol.'

Gezinstherapeute Marleen Heylen doet onderzoek naar vaderschap en beaamt: 'Ik zie te veel watjes van vaders. Zowel in mijn praktijk, als op straat en in onderzoek. Dat baart me zorgen. De weg naar een samenleving vol beschermende helikopterouders, die hun kinderen behoeden voor de minste zucht, heeft blijkbaar heel wat vadervleugels gekortwiekt. Vaders moeten zich dringend vermannen.'

Wat doen vaders anders? Heylen: 'Ze zijn beter in staat om kinderen ruimte te geven. Ze mogen van hem sneller in een boom klimmen, vuil worden of met de fiets naar school. Ze kunnen ook grenzen stellen. Vaders relativeren ook meer en de

manier waarop ze communiceren verschilt. Mannen kunnen erg aanwezig zijn zonder te praten.'

'Hij doet enkel de leuke dingen terwijl ik de was en strijk moet bolwerken', zeggen moeders dan vaak. 'Maar als man en vrouw elkaar niet waarderen voor wat ze doen, komt het nooit goed. Bovendien denk ik dat veel moeders hypocriet zijn en sowieso al niet graag ravotten in de tuin', lacht Heylen.

Mannelijke uitstraling

Tom Nys ging op zoek naar de invulling van zijn vaderrol toen zijn huwelijk begon te sputteren. Hij richtte MannenWerk op, een vzw in de regio Leuven die activiteiten voor mannen organiseert. 'Vrouwen hebben zich de afgelopen eeuw opgewerkt. Ze denken daardoor dat ze het hele opvoedingspakket alleen aankunnen', zegt hij. 'Vooral gescheiden mannen merken vaak dat ze door hun ex aan de zijlijn worden geparkeerd. MannenWerk is geen kritiek op vrouwelijkheid. Door onze

activiteiten willen we vaders alleen opnieuw bewuster maken van hun mannelijke uitstraling. Naast de vrouwelijking van de wereld is er nood aan een nieuwe vorm van mannelijkheid. Alles wordt anders nogal soft.'

Nys heeft twee kinderen. Een zoon van bijna elf en een dochter van twaalf. 'Mijn dochter is verbaal sterk. Ze kan met haar moeder uren kletsen. Ik kan niet zo lang praten, word ik moe van. (lacht) Ik merk dat ik met mijn zoon meer tijd doorbrenge in de tuin. We praten niet veel, maar hij is op zijn gemak. Vader-zijn gaat ook over een geruststellende fysieke aanwezigheid die orde creëert en stuurt. Pas als die wegvalt, merk je vaak dat er chaos ontstaat.'

Onze maatschappij is zich nog niet echt bewust van dat inzicht. Ook in het onderwijs is er nog altijd maar één meester voor elke zes juffen. Jan Peeters doet aan de UGent onderzoek naar het belang van

mannelijke opvoeders. 'Meesters reageren anders dan juffen en het activiteitenpakket wordt groter als kinderen les krijgen van een gemengd lerarenkorps. In Scandinavië zag ik hoe meesters kleuters laten spelen langs de fjorden. Met een zwemvest aan, maar ze geven het kind wel ruimte om het terrein te verkennen. Dat zou bij ons ondenkbaar zijn.'

'Uit een Franse studie bleek dan weer dat moeders tijdens het verversen van hun kind vooral de emoties van hun baby beschrijven: ik weet dat je weent omdat je dit niet leuk vindt. Terwijl vader mopjes maken en de baby sussen door te relativeren. De onderzoekers merkten dat sommige kinderen begonnen te lachen door de andere reactie van papa. Allemaal voorbeelden die aantonen dat mama en papa elk door hun eigenheid een kind de nodige bagage meegeven voor het leven.' ☑

De afwezige vader bestaat niet. van Irene Zwaan, uitgegeven bij Bert Bakker.

'Vrouwen hebben zich de afgelopen eeuw opgewerkt. Ze denken daardoor dat ze het hele opvoedingspakket alleen aankunnen.'